ABN·AMRO

13 februari

Stand van de **Retail**

…Cijfers, grafieken en duidingen uit de Retail-sector

Sonny Duijn — Sectoreconoom
Selma van der Graaf — Sectoranalist

INHOUDSOPGAVE

Uitgelicht: Gratis bezorgen binnen een dag, maar tegen welke prijs?

1	Macro-economie	Groei Nederlandse economie trager in 2019 en 2020	3
2	Vertrouwen en bestedingen	Consumentenvertrouwen daalt, maar is bovengemiddeld	4
3	Overige macro-indicatoren	Faillissementen detailhandel daalde niet in 2018	5
4	Sectorbeeld	Groei voor Retail, maar verschillen per branche	6
5	Uitgelicht	Gratis bezorgen binnen een dag, maar tegen welke prijs?	7
6	Actualiteit	In het nieuws	8
7	Insights	Laatste berichten op Insights	10
Appendix		*Contactgegevens, disclaimer en extra informatie*	*11*

1 Macro-economie

Minder sterke groei economie in 2019

	2017	2018	2019	2020
BBP	**3,0**	**2,6**	**2**	**1,7**
Particuliere consumptie	**1,9**	**2,7**	**2,0**	**1,8**
Overheidsconsumptie	**1,1**	**1,1**	**2,6**	**1,9**
Investeringen	**6,2**	**4,7**	**3,4**	**2,3**
Uitvoer	**5,6**	**2,7**	**3,1**	**2,8**
Invoer	**5,2**	**2,9**	**3,6**	**1,8**
Consumentenprijzen (CPI)	**1,4**	**1,7**	**2,7**	**1,8**
Lonen particuliere sector	**1,6**	**2,0**	**2,8**	**2,7**

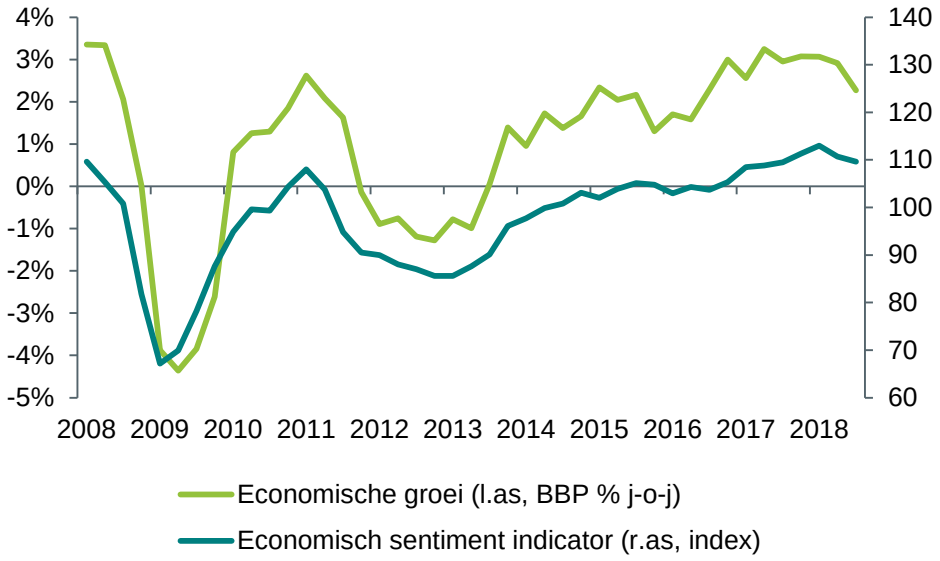

- **Groei gaat vertragen in 2019 en 2020**
  We verwachten nu dat de groei van het bbp uitkomt op 2,6% in 2018. Die groei zal in het huidige jaar en 2020 vertragen. Deze afzwakking wordt vooral veroorzaakt door de uitvoer, die flink minder toenam dan vorig jaar. Dat hangt samen met de groeivertraging van de wereldhandel. Het economisch perspectief blijft niettemin vrij gunstig, maar er zijn beren op de weg. Denk aan het handelsconflict van China met de VS en de Brexit-perikelen.

- **Waarde-ontwikkeling euro**
  Als onze ramingen uitkomen, zal de stijging van het bbp in 2019 voor het vijfde jaar op rij boven de potentiële bbp-groei liggen. Bij een vrij stabiele mondiale economische ontwikkeling zien we daarom weinig (extra) groei-impulsen voor Nederland. Waarschijnlijk zal de expansie van de uitvoer afnemen als gevolg van waardestijging van de euro in de loop van 2019 en 2020. Daardoor worden Nederlandse producten immers duurder in het buitenland.

- **Groei behoudt brede basis**
  Ook de komende jaren blijven de uitvoer en de binnenlandse bestedingen bijdragen aan de groei, die daardoor een brede basis houdt. De werkloosheid zal echter nog waar weinig verder dalen, ondanks de aanhoudende, maar wel afzwakkende banengroei. De meeste banen gaan naar nieuwkomers op de arbeidsmarkt
  De inflatie stijgt begin 2019 flink door de verhoging van de lage btw en de energiebelasting. Begin 2020 valt het effect van de btw-verhoging weg uit het inflatiecijfer. Dan gaat de inflatie flink omlaag.

Bronnen: CBS, Thomson Reuters Datastream, ABN AMRO Economisch Bureau

Voor meer informatie over macro-economische trends, neem contact op met de macro-economen van ABN AMRO. Meer informatie via deze link: contact informatie.

2 Vertrouwen en bestedingen

Consument meer somber over economie

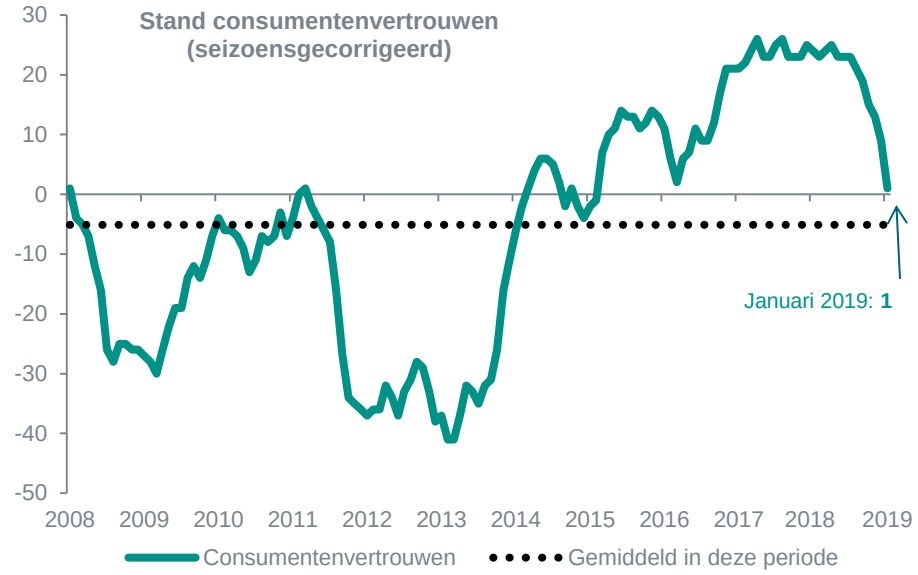

- Het consumentenvertrouwen is bovengemiddeld, maar maakte begin dit jaar een flinke daling door. Vooral het oordeel over het economische klimaat daalde hierbij sterk. Mogelijk speelt het vooruitzicht van een tragere groei van de economie hierbij een rol.
- Internationale events kunnen het vertrouwen beïnvloeden. De actualiteit van de brexit-discussie speelt hierbij mogelijk een rol. In Groot-Brittannië zorgt dit al veel langer voor een sombere stemming onder consumenten.
- Ook Nederland is hier niet immuun voor, kijkend naar de mogelijke gevolgen voor de Nederlandse economie bij een wanordelijke brexit.
- Daarnaast werd de koopbereidheid van consumenten negatief, mede omdat minder consumenten de huidige periode als minder gunstig voor grote aankopen beschouwen dan eerder.

Consumentenbestedingen totaal

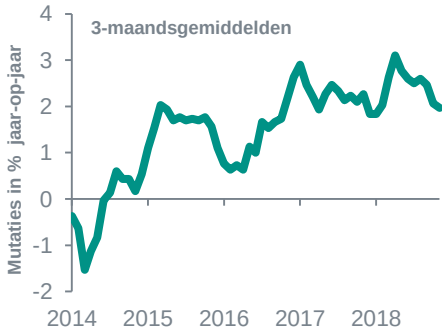

Bestedingen aan producten

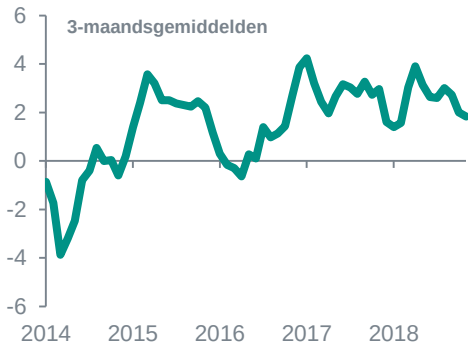

Uitgaven aan voeding

Bestedingen aan diensten

Bronnen: CBS. Gegevens over bestedingen zijn koopdaggecorrigeerd

3 Overige macro indicatoren

Wisselend beeld in faillissementen

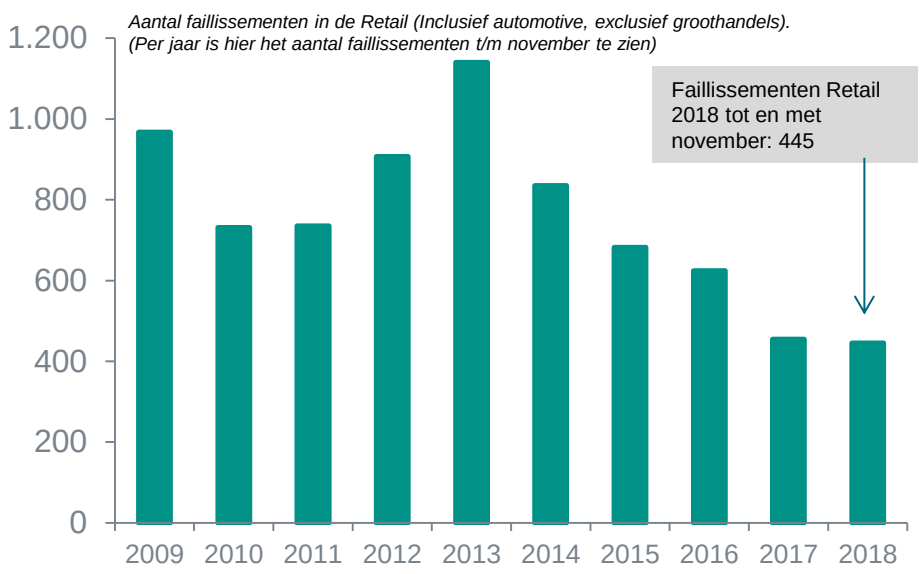

- Wat betref faillissementen is sprake van een gemengd beeld. In de autosector was sprake, geholpen door de stijging van de verkopen van zowel nieuwe als tweedehandsauto's. I
- In de detailhandel daalde het aantal faillissementen echter niet meer, na jaren van daling. Nu was sprake van een stijging van 4%. Het aantal faillissementen ligt wel nog duidelijk onder het gemiddelde over de afgelopen tien jaar.
- Die stijging vindt mede plaats dankzij de forse concurrentie en de beperkte marges die gemaakt worden. Voor 2019 gaan we uit van een vergelijkbare stijging.
- De werkloosheid steeg in de maand december licht, naar 3,6%. Voor 2019 verwachten we een vergelijkbare werkloosheidspercentage. Het gegeven dat de werkloosheid ondanks de economische groei bijna niet verder daalt, komt mede omdat veel banen naar nieuwkomers op de arbeidsmarkt gaan.

Daling van transacties op woningmarkt

Werkloosheid na lichte maandstijging op 3,6%

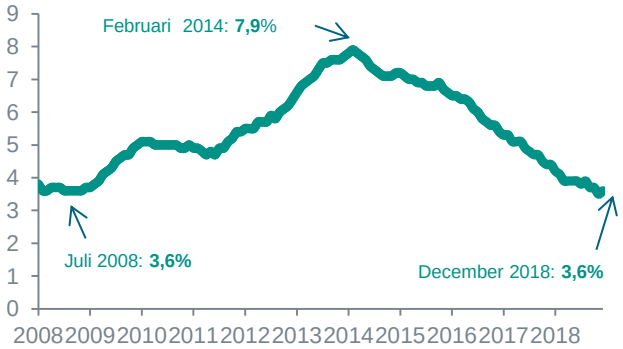

Besteedbaar inkomen hoger**

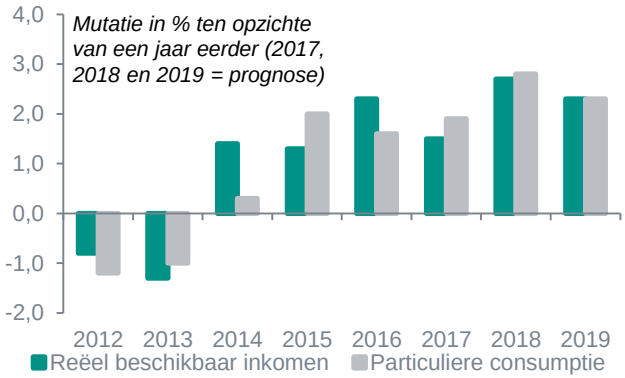

ABN·AMRO Sector Advisory

Bronnen: CBS, ABN AMRO Economisch Bureau

*Seizoengecorrigeerd. **Herziene cijfers

3 Sectorbeeld

Retail-sector groeit verder in november

Ontwikkeling verkoopvolumes in 2018 t/m november

*Bij groothandels en autoretail gaat het over de **omzetmutatie** tot en met september , bij internetretail om **omzetmutatie** tot en met oktober, bij de overige hieronder weergegeven branches om mutatie in **verkoopvolumes**. tot en met november. Allen vergeleken met dezelfde periode een jaar eerder.*

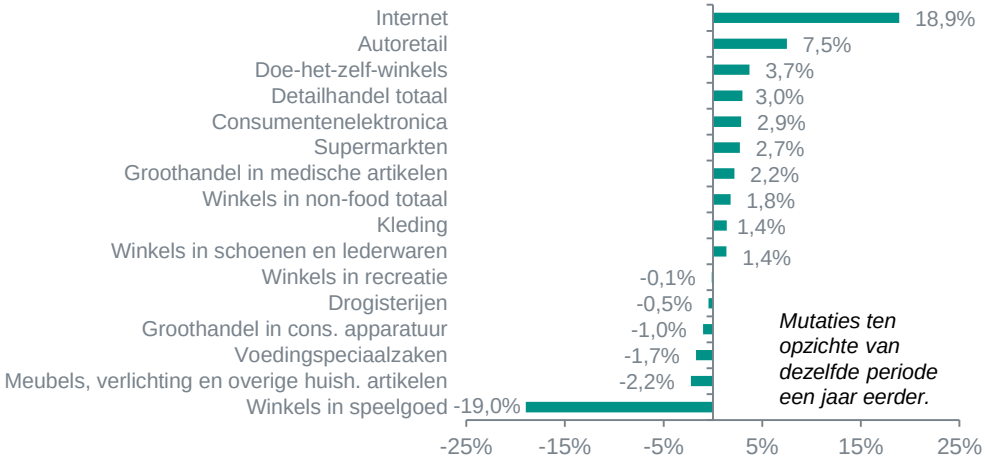

- In november stegen de verkopen in de detailhandel in lijn met de rest van het jaar. In 2018 vertoonden onder meer de supermarkten en de doe-het-zelf-branche groei. De sterkste groei zat bij de online retail, vooral dankzij de online kanalen van fysieke retailers.
- Inmiddels zijn onze nieuwe prognoses voor 2019 en 2020 ook uit.
- De detailhandel beleeft in 2019 naar verwachting zijn zesde achtereenvolgende jaar van groei. Er is sprake van een groeiende economie waarin de uitgaven van huishoudens stijgen. Ook in de gunstige conjunctuur moeten winkeliers echter alle zeilen bijzetten.
- De kritische consument, digitalisering en stevige concurrentie veranderen het straatbeeld en leiden tot grote verschillen in prestatie tussen winkelgebieden, branches en ondernemers.
- Investeringen in personeel en service zijn voor winkeliers de voornaamste manier om het verschil te maken.
- De sector wordt onder de oppervlakte gekenmerkt door grote verschillen: alleen winkelbedrijven die voldoen aan de eisen van de klant, weten van de hoogconjunctuur te profiteren. De verschillen in de sector uiten zich op drie abstractieniveaus: tussen winkelgebieden, tussen branches en tussen ondernemingen binnen die branches.
- Onze prognoses per branche zijn te vinden in dit document. We verwachten bijvoorbeeld dat supermarkt erin slagen om verder te groeien, zij het in een trager tempo dan in 2018, toen zij in het derde kwartaal sterk gesteund werden door het warme weer. De degelijk groeiende branche heeft de afgelopen meer ingezet op vers, waar voedingspeciaalzaken juist last van hadden.

Bron: CBS, bewerking ABN AMRO.

5 Uitgelicht

Gratis bezorgen binnen een dag, maar tegen welke prijs?

- De omzet van de online retail steeg in 2018 in Nederland flink, met 18,8 procent. Van alle verkochte retailproducten werd 17 procent online aangeschaft. Het shopgedrag verandert dus, zoals ook blijkt uit ABN AMRO-onderzoek. Hoe wij hier tegenaan kijken, is te lezen in dit blog.
- Logistiek speelt een grote rol binnen e-commerce. In de strijd om de klant rekken retailers hun serviceniveau steeds verder op. Zo is de volgende dag bezorgen (Next Day Delivery) in korte tijd de norm geworden. Maar volgens adviesbureau McKinsey is – met een verwacht wereldwijd marktaandeel van 22 procent in 2025 – de vraag naar bezorging binnen een dag in opmars. Retailreuzen als Amazon en Alibaba jagen deze trend aan door sneller en goedkoper te bezorgen.
- Pakketjes snel afleveren heeft grote logistieke consequenties. Door de grote tijdsdruk tussen het moment van bestellen en afleveren, worden bestelbusjes niet optimaal beladen. Of er zijn extra ritten nodig om producten alsnog dezelfde dag bij de eindklant te bezorgen.
- Naast meer transportkosten, zorgt dit voor extra CO2-uitstoot. De drang om alsmaar sneller te bezorgen heeft bovendien impact op de financiële prestaties van logistieke bedrijven. Hun marges zijn al beperkt, maar door inefficiency en hogere kosten blijft er helemaal weinig over om te investeren in duurzame oplossingen, zoals elektrische voertuigen.
- Gratis' bezorgen – zoals veel retailers claimen – bestaat niet. De bezorgkosten worden namelijk via de grote postbedrijven afgewenteld. Onder meer op de vele transporteurs, die als onderaannemer werken voor pakketdiensten als Post.nl, DPD en DHL. Die bepalen de prijs en dwingen iedereen lager in de keten steeds sneller en goedkoper te presteren. En dat heeft weer gevolgen voor de kosten. Vooral vanwege de 'cut-off', het tijdstip waarop je uiterlijk kunt bestellen: hoe later, hoe duurder.
- Wie sneller geleverd wil hebben, stoot (indirect) meer CO2 uit – tenzij het met een elektrische bakfiets wordt gebracht. Om het verband tussen bezorgtijd en milieu-impact inzichtelijk te maken, heeft Thuiswinkel.org samen met Nederlandse e-tailers en grote vervoerders de rekentool 'Bewust Bezorgd' ontwikkeld. Deze berekent hoeveel CO2-uitstoot een bezorgmethode veroorzaakt. En dat zou weer gerelateerd moeten zijn aan de bezorgkosten: maak vervuilende opties duurder, schonere goedkoper – of zelfs gratis.

Foto: Shutterstock

6 Actualiteit

Een greep uit het nieuws van de afgelopen maand

Hoe webwinkels worstelen met onze retouren

HEMA en Albert Heijn starten samen een pilot

Coolblue verlaagt retouren met virtuele televisies

Dertien tips voor ondernemers met brexit-angst

Foto's: Shutterstock, Albert Heijn, Coolblue, Public Domain Pictures.

6 Actualiteit

Een greep uit het nieuws van de afgelopen maand

De autowerkplaats van de toekomst

Internationale voorbeelden van technologie in winkels

Westfield Londen combineert Retail en Leisure

Ikea blijft verzendkosten rekenen

Illustraties: Online touch (rapport 'De werkplaats van de toekomst'), Nike, Westfield, Ikea.

6 Insights

Laatste Retail-berichten op abnamro.nl/retail

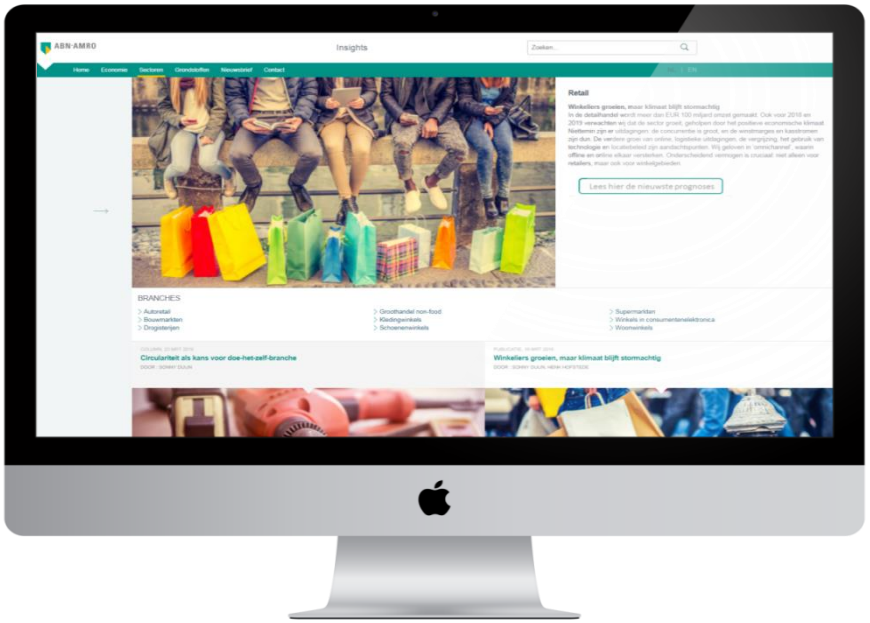

- Gratis bezorgen binnen een dag. Maar tegen welke prijs?
- Dertien tips voor ondernemers met brexit-angst
- Retailsector moet alle zeilen bijzetten, ondanks economische groei
- De gevolgen van een wanordelijke brexit voor Nederlandse bedrijven
- Groei voor Retail, maar speelveld is complex
- Klantkennis dringt retouren vanuit online retail terug
- Meer automerken kunnen profiteren van Tesla's Model 3
- Winnaars en verliezers van de extreme zomer
- Amazon: vriend of vijand?
- Digitalisering van duurzame keurmerken bij webshops
- Personeelstekorten gaan nu echt pijn doen
- Smart gaat om naar elektrisch

Appendix Contactgegevens en extra informatie

De Retailer van vandaag biedt meer dan alleen een winkel. Klanten komen nog altijd naar de winkelstraat om producten te kopen, maar ook om ze te ervaren, te testen en om hiervoor deskundig advies te krijgen. Online wordt het shoppen voorbereid en wie geen tijd heeft op stap te gaan, wil met enkele muisklikken en zonder bezorgkosten de garderobe vernieuwen. Innovatie, gebruiksgemak en circulariteit zijn belangrijk, maar prijs-kwaliteit blijft doorslaggevend. Winkeliers die zich op al deze vlakken weten te onderscheiden profiteren extra van de huidige positieve economische omstandigheden en het hoge vertrouwen van de consument. Auteurs Sonny Duijn en Selma van der Graaf onderzoeken de trends en ontwikkelingen van de sector Retail.

Sonny Duijn

Sectoreconoom Retail & Leisure

Selma van der Graaf

Sectoranalist Retail & Leisure

ABN AMRO Sector Advisory

Disclaimer:
De in deze publicatie neergelegde opvattingen zijn gebaseerd op door ABN AMRO betrouwbaar geachte gegevens en informatie. Noch ABN AMRO, noch functionarissen van de bank kunnen aansprakelijk worden gesteld voor in deze publicatie eventueel aanwezige onjuistheden. De weergegeven opvattingen en prognoses houden niet meer in dan onze eigen visie en kunnen zonder nadere aankondiging worden gewijzigd. Het gebruik van tekst en/of cijfers uit deze publicatie is toegestaan mits de bron duidelijk wordt vermeld.

©ABN AMRO, februari 2019